

**Návrh kandidáta na členství v předsednictvu
Grantové agentury České republiky**

Příjmení, jméno, tituly	prof. RNDr. Pavel Anzenbacher, DrSc.
Datum narození	19. 10. 1947
E-mail, telefon	e-mail.: pavel.anzenbacher@upol.cz tel.: +420 585 632 569
Navrhovatel adresa, kontakt	Lékařská fakulta Univerzity Palackého v Olomouci Hněvotínská 3 779 00 Olomouc
Návrh kandidáta současně na předsedu GA ČR (ano – ne)	ne
Příjmení, jméno a podpis navrhovatele	prof. Mgr. Jaroslav Miller, M.A., Ph.D. rektor Univerzity Palackého v Olomouci

Příloha č. 1: odborný životopis (cca 2 stránky formátu A4)

Příloha č. 2: přehled nejvýznamnější publikační nebo odborné činnosti (cca 1 stránka formátu A4)

Příloha č. 3: přehled nejvýznamnějších výsledků v oblasti řízení výzkumu, zejména základního (max. 3 stránky formátu A4)

Příloha č. 4: další aktivity jako např. studijní pobyty, přednášková činnost, členství ve vědeckých společnostech a radách apod. (cca 1 stránka formátu A4)

Příloha č. 5: písemný souhlas kandidáta s členstvím v předsednictvu a písemný souhlas nebo nesouhlas s případnou funkcí předsedy GA ČR (viz přiložený vzor formuláře)

Příloha č. 6: doporučení navrhovatele (důvody doporučení, např. vědecké renomé, manažerské zkušenosti, morální vlastnosti, schopnosti týmové práce apod.)

Příloha č. 7: stručná koncepce návrhu o působení v předsednictvu GA ČR, vypracovaná a podepsaná kandidátem (v rozsahu do 10 stránek formátu A4)

Odborný životopis

Jméno: **Prof. RNDr. Pavel Anzenbacher, DrSc.**

Narozen: 19. 10. 1947 v Praze

Rodinný stav: ženatý (3 děti)

Vzdělání:

1966–1971 PŘF UK Praha (Biofyz. chemie)

1972 RNDr., PŘF UK Praha

1976 CSc. (Biochemie, PŘF UK Praha)

1991 Dr.Sc. (Biologické vědy, AV ČR Praha)

Zaměstnání:

1971–1974 CSc. interní aspirantura, PŘFUK Praha (biochemie)

1974–1991 Odborný asistent, 1983- docent, PŘF UK Praha (biochemie)

1991 Vědecký pracovník, Fyziologický ústav ČSAV Praha

1992–2000 Vedoucí věd. pracovník, Ústav experimentální biofarmacie AV ČR, Hradec Králové (od 1993 spol. pracoviště AV ČR a PROMED CS), 1993–1997, ředitel, 1997–2000, zástupce ředitele ústavu

2001–2004 Docent, Ústav farmakologie LF UP Olomouc

2004 Profesor, 2004–2014 přednosta, Ústav farmakologie LF UP a FN Olomouc

Stáže v zahraničí:

1983–1984 Princeton University a Univ. of Connecticut, U.S.A. (délka 6 měsíců)

1990, 1992, 1996, 1998, 2004 – stáže (délka 1-2 měsíce), INSERM Unité 128, Montpellier, Francie

1991 Medizinische Universität Lübeck, Německo (délka 3 měsíce)

1993–1995 udělení Fogarty Award (U.S. Public Health Service) na Vanderbilt University School of Medicine, Center in Molecular Toxicology, Nashville, U.S.A. (3x3 měsíce)

Ceny:

1993 – Fogarty Award, US Public Health Service

1998, 2001 – První cena, publikace v experimentální farmakologii, Česká společnost pro experimentální a klinickou farmakologii a toxikologii ČLS JEP

2007 – Čestné členství, Česká společnost pro experim. a klin. farmakologii a toxikologii ČLS JEP

2007 – Zlatá medaile Univerzity Palackého

2007 – Čestné členství, Česká lékařská spol. Jana Ev. Purkyně

Členství ve společnostech:

European Association for Cytochrome P450 Research – president (2005–2015)

American Chemical Society (od 1987)

International Society for Study of Xenobiotics (ISSX) (od 1989)

Česká společnost pro biochemii a molekulární biologii (od 1973), Xenobiochemická sekce – člen výboru

Česká lékařská společnost J.E.Purkyně: Diabetologická společnost (1976–1989)

Česká společnost pro experimentální a klinickou farmakologii a toxikologii (od 1997), člen výboru (od 2003), vědecký sekretář společnosti (2006–2010), místopředseda (2010–2014), předseda společnosti (od 2014)

Česká společnost chemická (od 1997)

International Scientific Committee on Cytochromes P450 (od 1998)

Publikace:

Autor a spoluautor více než 150 původních článků, 23 přehledových článků, 8 knih a kapitol v knihách, desítek prezentací na konferencích, řady abstrakt a přednášek. **H-faktor** = minimálně 25.

Posudky:

2007–2011 člen a předseda podborové komise GA ČR, 2011–2013 předseda Panelu 303 GAČR a místopředseda Oborové komise GA ČR Lékařské a biologické vědy, 2015–12/2016 člen Panelu 303 GAČR

2008–2013 člen Programme Committee 7th Framework Programme, Priority 1 (Health), European Commission, Brusel

Posuzovatel řady projektů a článků pro různé grantové agentury a časopisy.

Odborné zájmy:

Metabolismus léčiv a xenobiotik, biochemická farmakologie, molekulární farmakologie, toxikologie

Přehled nejvýznamnější publikační nebo odborné činnosti

- Anzenbacher P.:** Oxidation-reduction potentials of haem proteins. *Nature* 282:758 (1978)
- Anzenbacher P., Šípal Z., Strauch B., Twardowski J., Proniewicz L.M.:** Resonance Raman evidence of iron pentacoordination in high spin ferric cytochrome P-450. A comparison with model compound, Fe(II)protoporphyrinIX dimethylester p-nitrobenzenethiolate. *J. Am. Chem. Soc.* 103:5928 (1981)
- Anzenbacher P., Kirkup R.E., Schenkman J.B., Spiro T.G.:** Influence of thiolate ligation on heme electronic structure in microsomal cytochrome P-450 and model compounds: Resonance Raman Spectroscopic evidence. *Inorg. Chem.* 28:4491 (1989)
- Anzenbacher P., Niwa T., Tolbert L.M., Sirimanne S.R., Guengerich F.P.:** Oxidation of 9-alkylanthracenes by cytochrome P-450 2B1, horseradish peroxidase and iron theraphenylporphine/iodosylbenzene systems: anaerobic and aerobic mechanisms. *Biochemistry* 35:2512-2520 (1996)
- Anzenbacher P., Anzenbacherová E.:** Cytochromes P450 and metabolism of xenobiotics. *CMLS, Cell. Mol. Life Sci.* 58, 737-747 (2001).
- Souček P., **Anzenbacher P.**, Skoumalova I., Dvorak M.: Expression of cytochrome P450 genes in CD34+ hematopoietic stem and progenitor cells. *Stem Cells* 23(9),1417-1422 (2005).
- Skopalík J., **Anzenbacher P.**, Otyepka M.: Flexibility of human cytochromes P450: molecular dynamics reveals differences between CYPs 3A4, 2C9, and 2A6, which correlate with their substrate preferences. *J. Phys. Chem. B.* 10; 112(27):8165-73 (2008)
- Zídek Z., **Anzenbacher P.**, Kmonickova E.: Current status and challenges of cytokine pharmacology. *Br. J. Pharmacol.* 157(3): 342-361 (2009).
- Masek V., Anzenbacherova E., Etrych T., Strohalm J., Ulbrich K., **Anzenbacher P.:** Interaction of HPMA copolymer-doxorubicin conjugates with human liver microsomal cytochromes P450. Comparison with free doxorubicin. *Drug Metab Dispos.* 39(9) 1704-1710 (2011).
- Berka K., Paloncýová M., **Anzenbacher P.**, Otyepka M.: Behavior of human cytochromes P450 on lipid membranes. *J Phys Chem B.* 2013 Oct 3;117(39):11556-64
- Matuskova Z., Anzenbacherova E., Vecera R., Tlaskalova-Hogenova H., Kolar M., **Anzenbacher P.:** Administration of a probiotic can change drug pharmacokinetics: Effect of E. coli Nissle 1917 on amiodarone absorption in rats. *PLOS One.* 2014 Feb 5;9(2):e87150
- Anzenbacher P., Marchal S., Palacký J., Anzenbacherová E., Domaschke T., Lange R., Shimizu T., Kitanishi K., Stranova M., Stiborová M., Martinkova M.:** Pressure effects reveal that changes in the redox states of the heme iron complexes in the sensor domains of two heme-based oxygen sensor proteins, EcDOS and YddV, have profound effects on their flexibility. *FEBS J.* 2014 Dec;281(23):5208-19
- Srovnalova A., Vanduchova A., Svecarova M., Anzenbacherova E., Tomankova V., **Anzenbacher P.**, Dvorak Z.: Effects of sulphoraphane and its S- and R- enantiomers on the expression and activities of human drug-metabolizing cytochromes P450. *J. Funct. Foods* 2015, 14, 487-501
- Scott E.E., Wolf C.R., Otyepka M., Humphreys S.C., Reed J.R., Henderson C.J., McLaughlin L.A., Paloncýová M., Navrátilová V., Berka K., **Anzenbacher P.**, Dahal U.P., Barnaba C., Brozik J.A., Jones J.P., Estrada D.F., Laurence J.S., Park J.W., Backes W.L.: The Role of Protein-Protein and Protein-Membrane Interactions on P450 Function. *Drug Metab Dispos.* 2016 Apr;44(4):576-90.
- Matalová P., Urbánek K., **Anzenbacher P.:** Specific features of pharmacokinetics in children. *Drug Metab Rev.* 2016 Feb;48(1):70-9

Knihy

- Twardowski J., **Anzenbacher P.:** Raman and IR spectroscopy in biology and biochemistry. Ellis Horwood, Chichester, (1994).
- Anzenbacher P., Zanger U. M. (Editors):** Metabolism of Drugs and Other Xenobiotics. Wiley VCH, Weinheim, 2012.

Přehled nejvýznamnějších výsledků v oblasti řízení výzkumu, zejména základního

Projekty v rámci European Cooperation in the field of Scientific and Technical Research (COST) (řešitel):

- **COST Action B25 Physiologically based Pharmacokinetics and Dynamics**
(2005–2009) projekty: 1P05OC65, OC09004
- **COST Action B15 Modelling During Drug Development**
(2002–2004) projekty: OCB15.50, 1P04OCB15.50
- **COST Action 861 European Network for Pig Genomics (PIGNET)**
(2005–2009) projekty: 1P05OC050, OC09003

Celkem šest projektů v rámci COST ACTIONS. Výsledné hodnocení pětikrát V (=vynikající výsledky projektu), jedenkrát U (=uspěl dle zadání).

Projekty Grantové agentury AV ČR:

- IAA784103 Biotransformace xenobiotik cytochromy P450 a peroxidasami (1993–1995)
- KAN200200651 Nanočásticové a supramolekulární systémy pro cílený transport léčiv (spoluřešitel) (2006–2010).
Udělení Ceny AV ČR za vědecký výsledek v roce 2011.

Projekt Interní grantové agentury Ministerstva zdravotnictví (řešitel):

- NL7295 Přítomnost cytochromu P450 ve kmenových buňkách (2002–2004)
Výsledné hodnocení U (=uspěl dle zadání).

Projekty Grantové agentury ČR (řešitel):

- GA203/96/0177 Studium aktivního místa cytochromu P450 spektroskopickými technikami (1996–1998)
- GA203/99/0277 Cytochrom P450 3A – klíčový enzym metabolismu léčiv. Srovnání lidského enzymu a modelových systémů (1999–2001)
- GA203/02/1152 Struktura a funkce cytochromů P450 lidského a (mini)prasečího původu (2002–2004)
- GD303/09/H048 Molekulární mechanismy vybraných patologických procesů v buňce (2009–2012)

Celkem čtyři projekty. Výsledné hodnocení třikrát V (=vynikající výsledky projektu), jedenkrát U (=uspěl dle zadání).

Další aktivity

Zahraniční stáže:

1983–1984 Princeton University a Univ. of Connecticut, U.S.A. (délka 6 měsíců)
1990, 1992, 1996, 1998, 2004 – stáže (délka 1-2 měsíce), INSERM Unité 128, Montpellier, Francie
1992 – Medizinische Universität Lübeck, Německo (délka 3 měsíce)
1993–1995 v důsledku udělení Fogarty Award (U.S. Public Health Service), Vanderbilt University School of Medicine Ctr in Mol. Toxicology, Nashville, U.S.A. (délka 3x3 měsíce)

Členství ve společnostech:

European Association for Cytochrome P450 Research – prezident (2005–2015)
American Chemical Society (od 1988)
ISSX - International Society for Study of Xenobiotics (od 1989)
Česká společnost pro biochemii a molekulární biologii (od 1973), Xenobiochemická sekce – člen výboru
Česká lékařská společnost J.E.Purkyně: Diabetologická společnost (1976–1989)
Česká společnost pro experimentální a klinickou farmakologii a toxikologii (od 1997) – vědecký sekretář
2006–2010), místopředseda (2010-2014), předseda (od 2014)
Česká společnost chemická (od 2002)
International Scientific Committee on Cytochromes P450 (od 1998)

Posudková činnost:

2007–2011 člen a předseda podborové komise GA ČR
2011–2013 předseda Panelu GA ČR a místopředseda Oborové komise GA ČR Lékařské a biologické vědy
2015–12/2016 člen panelu 303 GA ČR
2008–2013 člen Programme Committee 7th Framework Programme, Priority 1 (Health)

Posuzovatel řady projektů pro různé grantové agentury a časopisy.

Členství ve vědeckých radách:

Vědecká rada Univerzity Palackého v Olomouci (1 funkční období)
Vědecká rada Lékařské fakulty Univerzity Palackého v Olomouci (2 funkční období)
Vědecká rada 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze (2 funkční období)
Vědecká rada Fakulty vojenského zdravotnictví Univerzity obrany, Hradec Králové (4 funkční období)

Členství v akademických senátech:

Akademický sněm Akademie věd České republiky (člen od r. 2015)
Akademický senát Lékařské fakulty Univerzity Palackého v Olomouci (3 funkční období)
Akademický senát Univerzity Palackého (2 funkční období)

Členství v redakčních radách:

Drug Metabolism and Disposition (Amer. Soc. Exp. Pharmacol. Therapeutics)
Xenobiotica (Taylor and Francis)
Klinická farmakologie a farmacie (Solen s.r.o)
Interdisciplinary Toxicology (Slovenská Akadémia Vied, Bratislava)

Souhlas s kandidaturou na člena předsednictva
Grantové agentury České republiky

Potvrzuji, že souhlasím s kandidaturou na člena předsednictva Grantové agentury České republiky.

Zároveň ~~souhlasím~~ – nesouhlasím¹ s případným navržením na funkci předsedy Grantové agentury České republiky.

V Olomouci dne 27. 9. 2016

podpis

---

¹ Nehodící se škrtněte

Doporučení ke jmenování prof. RNDr. Pavla Anzenbachera, DrSc. členem předsednictva Grantové agentury České republiky

Navrhovatel: Lékařská fakulta Univerzity Palackého v Olomouci
Hněvotínská 3
779 00 Olomouc

Navrhovaný: Prof. RNDr. Pavel Anzenbacher, DrSc.
Ústav farmakologie LF UP
Hněvotínská 3
775 15 Olomouc

email: pavel.anzenbacher@upol.cz
tel: +420 585 632 569

Vzdělání a akademická kvalifikace:

2004 – prof. – Toxikologie – VLA JEP v Hradci Králové
2004 – doc. – Lékařská chemie a biochemie – LF UP v Olomouci
1991 – DrSc. – Biologické vědy (Struktura a funkce cytochromu P450) – PŘF UK v Praze
1976 – CSc. – Biochemie – PŘF UK v Praze
1972 – RNDr. – Biofyzikální chemie – PŘF UK v Praze

Oblasti výzkumu:

- Biotransformace xenobiotik
- Biochemická farmakologie/toxikologie
- Cytochromy P450
- Vlastnosti enzymů metabolismu cizorodých látek
- Metabolismus léčiv

Významné výsledky VaV:

Autor a spoluautor více než 140 původních článků, 22 přehledových článků, 8 knih a kapitol v knihách, 140 prezentací na konferencích, řady abstrakt a přednášek. H-Index = minimálně 25.

Ceny:

1993 – Fogarty Award, US Public Health Service
1998, 2001 – První cena, publikace v experimentální farmakologii, Česká spol. pro experimentální a klinickou farmakologii a toxikologii ČLS JEP
2007 – Čestné členství, Česká spol. pro experim. a klin. farmakologii a toxikologii ČLS JEP
2007 – Zlatá medaile Univerzity Palackého

Projekty VaV:

- Molekulární mechanismy vybraných patologických procesů v buňce (2009–2012)
- Pleiotropní účinky hypolipidemik (2005–2009)
- Porcinní biotransformační enzymy (2005–2009)
- Interakce acyklických nukleosidfosfonátů s enzymy metabolismu léčiv (2004–2006)
- Struktura a funkce cytochromů P450 lidského a (mini)prasečího původu (2002–2004)
- Přítomnost cytochromu P450 ve kmenových buňkách (2002–2004)
- Vhodnost in vitro systému na základě experimentálních zvířat ke studiu metabolismu léčiv u člověka (2004)
- Vhodnost in vitro systému na základě experimentálních zvířat ke studiu metabolismu léčiv u člověka (2002–2003)

Členství ve společnostech:

European Association for Cytochrome P450 Research (president)
American Chemical Society
International Society for Study of Xenobiotics (ISSX)
Česká spol. biochem. a mol. biologie, Xenobiochem. sekce (člen výboru)
Česká lék. společnost J.E.Purkyně
Diabetologická společnost
Česká společnost pro experimentální a klinickou farmakologii a toxikologii (místopředseda)
Česká spol. chemická
Intl. Scientific Committee on Cytochromes P450

Odůvodnění návrhu:

Prof. RNDr. Pavel Anzenbacher, DrSc. je renomovaným vědeckým pracovníkem, který je znám a uznáván odbornou veřejností nejen v rámci České republiky, ale i ve světě. Je to osobnost, která šíří dobré jméno české vědecké komunity. Prof. Anzenbacher je velice pracovitý, přívětivý a obětavý člověk s obrovským rozhledem v oborech farmakologie, toxikologie, chemie a biochemie. V centru jeho vědeckého zájmu stojí problematika metabolismu cizorodých látek u člověka, zejména léčiv. Zabývá se dlouhodobě enzymovými systémy, které přeměny těchto látek zprostředkovávají, především cytochromy P450. Zde dosáhl celou řadu vynikajících výsledků publikovaných ve velmi kvalitních periodických s vysokou hodnotou impaktního faktoru. V této oblasti vědeckého bádání si vydobyl prestižní místo mezi světově uznávanými odborníky zabývajícími se touto problematikou. Jeho dlouholeté excelentní vědecké výsledky na tomto poli studia byly uznány odbornou veřejností v podobě jeho zvolení prezidentem European Association for Cytochrome P450 Research v roce 2006. Od roku 1998 je členem Mezinárodního výboru pro cytochromy P450. Organizoval rovněž v Praze velmi úspěšnou světovou konferenci na toto téma v roce 2003. V letech 1998 a 2004 mu byla udělena cena za nejlepší publikaci v experimentální farmakologii Českou společností pro experimentální a klinickou farmakologii a toxikologii ČLS JEP, v roce 2013 obdržel Cenu děkana Lékařské fakulty za knihu vydanou nakladatelstvím Wiley-VCH „Metabolism of Drugs and Other Xenobiotics“, kde je spolueditorem a autorem kapitoly. V letech 1993 mu byla udělena Fogarty Award Ministerstva zdravotnictví USA. Je členem redakčních rad

pěti časopisů, včetně prestižního časopisu Amer. společnosti pro farmakologii a terapii „Drug Metabolism and Disposition“.

Prof. Anzenbacher je dlouholetým členem České lékařské společnosti J. E. Purkyně (od r. 2010 je místopředsedou České společnosti pro experimentální a klinickou farmakologii a toxikologii) a dalších národních i mezinárodních společností. Byl úspěšným řešitelem tří evropských projektů COST a dalších národních projektů grantových agentur (GAČR, IGA MZD). Od r. 2007 je delegátem ČR

v Programovém výboru 7. Rámcového programu EU.

Prof. Anzenbacher je rovněž dlouholetým a kvalitním pedagogem se zájmem přinést studentům aktuální a potřebné informace v oboru, jak v obecné farmakologii, tak v problematice interakcí léčiv a ve studiu vlastností enzymů odpovědných za biotransformace xenobiotik. Je úspěšným školitelem postgraduálních studentů, kterým se věnuje a předává jim svůj entuziasmus a zkušenosti.

V Olomouci dne 27. září 2016

prof. MUDr. Milan Kolář, Ph.D.
děkan Lékařské fakulty
Univerzity Palackého v Olomouci

GA ČR je podle paragrafu 36 Zákona č. 130/2002 Sb. (Zákon o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků, a o změně některých souvisejících zákonů, zkráceně Zákon) jedinou státní institucí, která poskytuje ze státních prostředků účelovou podporu projektům základního výzkumu. Její úloha je mezi vědeckou komunitou uznávána a má zásadní důležitost pro rozvoj vědy v oblasti základního výzkumu.

GA ČR a rámec očekávaných změn v blízké budoucnosti

GA ČR v minulých letech prošla určitou stabilizací jak v oblasti administrativní, tak finanční. Tento trend by měl, alespoň podle předběžných návrhů státního rozpočtu pokračovat i v roce 2017, vzhledem k tomu, že Vláda ČR schválila 21.9. t.r. návrh Zákona o státním rozpočtu na rok 2017 nejvyšším rozpočtem na „vědu, výzkum a inovace“ s navýšením o 3,75 miliardy Kč, tj. o 13%. Podle místopředsedy Vlády ČR a MVDr. Pavla Bělobrádka je rozpočet plánován rovněž s výhledem na pět let se snahou o stabilizaci a další rozvoj systému podpory vědy i v období po „dopingu“ z prostředků evropských fondů. Tento významný úspěch znamenající reálnou podporu vědy a výzkumu jistě přinese určité ulehčení v napnutém financování prostřednictvím GA ČR.

GA ČR by v dalším období měla projít podle dosavadních návrhů a záměrů projít významnými změnami. Jedná se jednak o změny vnitřní organizace práce GA ČR, tak o změny vyplývající z nového znění Zákona o podpoře výzkumu, vývoje a inovací.

Ke změnám ve vnitřní organizaci činnosti GA ČR patří diskuse nad profilováním zaměření panelů. V rámci oborů Lékařských a biologických věd je projednáván návrh na přerozdělení oborů v panelech a na zřízení dvou dalších panelů. Takové úpravy jsou jistě možné, a pokud „nerozvlí“ finanční náklady ani personální složení panelů zásadním způsobem, bylo by řešení, vedené snahou vytvořit panely přesněji orientované a lépe sdružující obory příbuzné a navazující anebo alespoň využívající stejné či podobné metodiky jistě přínosem. Důležitým aspektem by bylo rovněž snížení přetíženosti některých panelů (např. panelu 303). Nové návrhy by bylo třeba vyhodnotit po stránce odborné, organizační i finanční a v případě únosnosti a přínosu pak rozumné návrhy akceptovat.

GA ČR a Zákon o podpoře výzkumu

Ke změnám vyplývajícím z návrhu nového Zákona o podpoře výzkumu (Zákon vychází z objektivní potřeby koordinovat tyto aktivity v rámci ČR) je obtížné se vyjadřovat, protože zatím není zcela jasné, v jaké variantě bude Zákon přijat a v jakém časovém horizontu. Je však pravděpodobné, že podle Věcného záměru Zákona (<https://apps.odok.cz/veklep-detail?pid=RACKA29HHJ5R>) bude zřízeno nové vzniklé Ministerstvo pro výzkum a vývoj (MVV) - s největší pravděpodobností buď ještě touto Vládou ČR, nebo Vládou vzniklou z příštích voleb. V každém případě budou GAČR i TAČR tomuto ministerstvu podřízeny. Půjde o to, aby MVV, jako správce rozpočtové kapitoly, zachoval důstojné postavení obou agentur (citace z Věcného záměru Zákona „... zákonem bude vymezena jejich odborná nezávislost..“). Je samozřejmě otázkou, zda se podaří novému MVV (případně MVVVV, budou-li k novému ministerstvu přiřazeny i vysoké školy, což se v tuto chvíli nejeví jako pravděpodobné), opravdu zajistit odstranění roztříštěnosti řízení vědy a výzkumu v ČR.

V této souvislosti bude zajímavé sledovat zkušenosti např. z Dánska, kde jsou věda a výzkum opravdu komplexně podřízeny jednomu ministerstvu pro vědu a vysoké školství. Reálný čas pro vznik nových struktur je zhruba za tři roky, protože legislativní úpravy budou vyžadovat v našich podmínkách relativně mnoho času.

GA ČR by zatím mohla využít čas k tomu, aby se vyrovnala s výtkou obsaženou ve Věcném záměru, že „....její grantový systém je založen na zachování stejné úspěšnosti návrhů ve všech oborech, čímž dochází k potlačování progresivních a světově konkurenceschopných oborů a k preferování méně úspěšných nekonkurenceschopných oborů....“. Je třeba zdůraznit a dokumentovat, že systém panelů a oborů je modifikovatelný a není rozhodně fixní (viz např. diskuse v panelech Lékařských a biologických věd). Kromě toho, panelisté by podle předpokladů měli být takovými odborníky, kteří vědí o moderních směrech výzkumu a rozhodně by nepotlačovali či neznevýhodňovali progresivní směry vědy a výzkumu a nehodnotili by slabší projekty lépe proto, aby byla zachována stejná úspěšnost projektů.

Vztah odborné veřejnosti ke GA ČR

Vztah odborné veřejnosti ke GA ČR je primárně dán mírou úspěšnosti projektů. Pracovníky ve vědě a výzkumu přirozeně zajímá, zda je jejich práce odborná a rovněž práce věnovaná přípravě projektů oceněna. Je skutečností, že úspěšnost projektů v posledním roce stoupla (Zpráva o činnosti GA ČR za r. 2015 uvádí podle Grafu č. 1 hodnotu až 27,8%). Toto číslo rozhodně není nežádoucí, už jen kvůli tomu, že demonstrovalo dobrou vůli Agentury financovat kvalitní projekty a překonat určitý pocit, že v soutěžích ani velmi dobré projekty neuspějí. Rovněž je ale třeba si všimnout určitých „poraženeckých“ nálad na vysokých školách, vyplývajících ze zřejmé konkurence vysoce kvalitních projektů z Akademie věd. Zde je třeba připomenout staré anglické úsloví „If we cannot beat them, joint them“.

Předsednictvo GA ČR by pravděpodobně mělo vstoupit do diskusí o nutnosti většího „praktického využití“ výsledků základního výzkumu. Starším pracovníkům by mohly necitlivé přístupy připomínat léta nedávno minulá. Jde o to, iniciovat diskusi o tom, kde jsou v ČR přednosti základního výzkumu a jaká je perspektiva uplatnění výsledků. V lékařských a biologických vědách je to, alespoň podle mého názoru, výzkum a vývoj nových, účinných látek a léčiv. Tento směr vychází jednak z tradice vědy a výzkumu ve studiu syntetických i přírodních látek a v odpovědném testování jejich účinků metodami biologického resp. farmakologického zaměření. Pracoviště AV ČR, vysokých škol i některých podniků mají stále k sobě blízko a mohly by navázat novou a úspěšnou spoluprací.

Systém projektů GA ČR

Systém projektů podle současné Základní dokumentace je velmi dobrý a stabilní. Kromě standardních projektů jsou zde i projekty juniorské (postdoktorandské) a projekty společné se zahraničními partnery (není jich, bohužel, mnoho; tato oblast by mohla být více využívána a mohla by být určitým předstupněm k tvorbě mezinárodních, např. evropských projektů). Za úvahu by stálo obnovení projektů orientovaných na studenty postgraduálního stupně studia, které v době zhruba před deseti léty byly dobrým prostředkem ke zvýšení možností studentů pořídit potřebný materiál a získat zkušenosti a informace nutné k úspěšnému zvládnutí doktorských studií. Kromě toho byli tak studenti i více angažováni v grantové politice a práci s granty.

Závěr

Na závěr lze snad vyjádřit neskromné přání, aby si Grantová agentura upevňovala svoje dobré postavení relativně spravedlivého partnera v grantových soutěžích, který je připraven a schopen odměnit opravdu kvalitní projekty a vědeckou práci.

26. 9. 2016

Pavel Anzenbacher